

Center for Vurdering af
Udenlandske Uddannelser

Årsberetning

2001

Indhold

1	Indledning.....	3
2	CVUU's rolle.....	4
2.1	Lov om vurdering	4
2.2	Den internationale baggrund.....	6
3	Vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer	8
3.1	Udmøntningen af lov om vurdering.....	8
3.2	Statistik for vurderingsansøgninger	8
4	Koordinatorfunktionen på det lovregulerede område	12
4.1	Koordinatorfunktionen.....	12
4.2	Kontakten til de kompetente myndigheder	12
4.3	Statistik for formidling af ansøgninger	13
5	Informations- og videnscenter	14
5.1	Hjemmesiden	14
5.2	Vurderingsdatabasen.....	15
6	Nationalt samarbejde.....	16
6.1	Kontakt til indvandrere- og integrationsorganisationer.....	16
6.2	Kontakt til uddannelsesinstitutioner	16
6.3	Deltagelse i projekter	17
6.4	Kontakt til vejledere og sagsbehandlere	17
6.5	Undervisningsministeriets internationaliseringsarbejde	17
7	Internationalt samarbejde	18
8	Nye udviklinger.....	19

Årsberetning 2001

Udgivet af Center for Vurdering af Udenlandske Uddannelser, april 2002.

Publikationen kan hentes på www.cvuu.dk eller bestilles ved henvendelse til CVUU:

Adresse: Danasvej 30, 1780 København V

Tlf.: 33 26 84 90 · Fax: 33 26 84 90 · E-mail: cvuu@su.dk

1 Indledning

2001 var det andet år efter oprettelsen af Center for Vurdering af Udenlandske Uddannelser (CVUU) den 1. januar 2000. Det var året, hvor centret for alvor kom i gang med vurderingsarbejdet med en stab af vurderingsmedarbejdere, som havde den fornødne størrelse og sammensætning. Samtidig var det et år stærkt præget af udviklingsarbejde, idet der for første gang blev udformet en lovgivning på området.

Denne årsberetning tager udgangspunkt i en beskrivelse af de lovgivningsmæssige rammer og den internationale sammenhæng, som vurderingsopgaven udvikler sig i, for dernæst at gennemgå CVUU's virksomhed på de enkelte felter. Afslutningsvis skitseres de ændringer af lovgivningen, som i skrivende stund er til behandling i Folketinget.

Den centrale del af centrets virksomhed har i 2001 fortsat været den vejledende vurdering af afsluttede udenlandske uddannelser i forhold til niveauer i den danske uddannelsesstruktur. CVUU har i den forbindelse udbygget sine kompetencer og sin profil på erhvervsuddannelsesområdet.

Ud over selve arbejdet med vurderings- og anerkendelsessager har CVUU varetaget en række opgaver som informations- og videnscenter. I forlængelse af loven har CVUU også fået et sæt opgaver i forhold til de lovregulerede erhverv, idet centret er blevet den danske koordinerende myndighed i forhold til EU's regler om anerkendelse af erhvervskvalifikationer.

CVUU har i 2001 gennemgående haft 10 fuldtids medarbejdere. Det drejer sig om følgende stillinger: centerchefen, to specialkonsulenter, fire vurderingsmedarbejdere, en fuldmægtig til varetagelse af det lovregulerede område, en centersekretær og en informationsmedarbejder. Dertil kommer en studentermedhjælper. To af centrets medarbejdere har siden foråret 2001 særligt taget sig af erhvervsuddannelsesområdet.

2 CVUU's rolle

2.1 Lov om vurdering

CVUU fik i 2001 et lovgrundlag for sin virksomhed: Lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer (lov nr. 344 af 16. maj 2001) og gennemførelsen af loven i form af en bekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 625 af 27. juni 2001).

2.1.1 Retten til vurdering

Loven giver alle, der har udenlandske uddannelseskvalifikationer, adgang til inden for en rimelig frist at få foretaget en kvalificeret vurdering. Det gælder, uanset om det drejer sig om indvandrere, flygtninge, vandrende arbejdstagere fra de andre EU- eller EØS-lande eller danskere. Vurderingen kan desuden foretages for myndigheder, arbejdsgivere og andre, der har en berettiget interesse i en sådan vurdering.

For at sikre kvaliteten af vurderingerne gav loven bl.a. adgang til at inddrage sagkyndige i vurderingerne, hvilket typisk kan ske ved at indhente udtalelser fra uddannelsesinstitutioner.

2.1.2 Vurderingernes formål

Vurderingen skal både give grundlag for, at den enkelte kan bedømme sine muligheder for arbejdssøgning eller videreuddannelse, og for at arbejdsgivere kan tage stilling til den pågældendes kvalifikationer.

For så vidt angår flygtninge og indvandrere, blev ordningen udformet som et led i bestræbelserne på at fremme integrationen i det danske samfund, også med henblik på at sikre samfundet tilstrækkelig arbejdskraft i de kommende år. Disse hensyn har ført til øget fokus på behovet for bedst muligt at afdække og gøre brug af flygtninges og indvandreres erhvervsmæssige kompetencer.

Loven åbnede mulighed for to forskellige former for vurdering og tog dermed højde for, at ansøgerne har forskellige formål, som groft kan inddeles i to typer:

- 1) Når det drejer sig om vurdering med henblik på arbejdsmarkedet, har man som regel behov for en vurdering af en afsluttet udenlandsk uddannelse i forhold til niveauer i den danske uddannelsesstruktur. Det giver arbejdsgiveren en mulighed for at bedømme den udenlandske uddannelses niveau og omfang.
- 2) Ønsker man derimod at videreuddanne sig efter at være kommet her til landet, er der ofte behov for at få en vurdering af, hvordan de udenlandske uddannelseskvalifikationer, dvs. både afsluttede uddannelser og dele af uddannelser, fag for fag, svarer til en bestemt dansk uddannelse. Det kan i vurderingen indgå, hvilken supplering den pågældende har behov for at gennemgå, for at de udenlandske uddannelseskvalifikationer kan sidestilles med en bestemt dansk uddannelse.

2.1.3 Vurderingernes betydning

Selv om centrets vurderinger ikke fik egentlige retsvirkninger, forventedes de at få en væsentlig betydning både i forhold til arbejdsmarked og videreuddannelse. I forhold til arbejdsmarkedet giver vurderingen en sammenligning af en udenlandsk uddannelse med uddannelser i en uddannelsesstruktur, som arbejdsgiveren kender i forvejen. Det kan bidrage til, at arbejdsgiverne overvinder den forsigtighed med hensyn til ansættelse af personer med udenlandske uddannelseskvalifikationer, som i nogle tilfælde gør sig gældende, især når det drejer sig om personer fra etniske minoriteter.

I forhold til videreuddannelse vil en vurdering efter loven give en retningslinje for, hvordan den pågældende er stillet i forhold til det danske uddannelsessystem. Hertil kommer, at vurderingen vil kunne danne udgangspunkt, hvis en uddannelsesinstitution senere skal tage stilling til, om den pågældende har de uddannelsesmæssige kvalifikationer til at blive optaget, og til omfanget af den merit, der kan gives på grundlag af udenlandske uddannelseskvalifikationer.

2.1.4 Et system for vurdering

Loven har skabt et sammenhængende system for *vejledende* vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer. Vurderinger, der skal føre til bindende afgørelser om anerkendelse, er derimod ikke blevet inddraget. På det lovregulerede område er det fortsat de myndigheder, der administrerer det pågældende lovregulerede erhverv, der træffer afgørelse.

Tilsvarende er det fortsat uddannelsesinstitutionerne, der træffer afgørelse om optagelse og merit på grundlag af udenlandske uddannelseskvalifikationer – hvilket dog ikke er til hinder for, at uddannelsesinstitutionerne kan få bistand fra centret til deres vurderinger.

2.1.5 Overvågning af anerkendelsesområdet

Til gengæld har centret fået tillagt en generel rolle i at overvåge udviklingen på anerkendelsesområdet og mere specifikt en mulighed for at pålægge uddannelsesinstitutionerne at tage afgørelser om optagelse eller merit op til fornyet behandling. Dette kan efter loven ske efter henvendelse fra den person, afgørelsen vedrører, eller på baggrund af de oplysninger om afgørelsespraksis, som uddannelsesinstitutionerne ifølge loven skal indberette til CVUU.

2.1.6 Standarder for vurdering

I et større perspektiv skal loven sikre CVUU de nødvendige kompetencer til at udvikle standarder, der kan bidrage til at sikre, at vurderinger, der foretages af andre end centret selv, gennemføres efter ensartede og gennemsigtige procedurer.

Mulighederne for at skabe overblik og samle erfaringer på vurderings- og anerkendelsesområdet er blandt andet tilvejebragt ved at oprette CVUU som et center, der beskæftiger sig med såvel videregående uddannelser som erhvervsuddannelser, og ved at centret med afsæt i loven om vurdering også har fået en rolle i forbindelse med anerkendelsen af erhvervskvalifikationer inden for de lovregulerede erhverv.

Samtidig nedsættes der et antal faglige råd, der bl.a. bistår med udarbejdelse af standarder for vurderinger af udenlandske uddannelseskvalifikationer. Disse standarder vil være vejledende overalt, hvor der foregår sådanne vurderinger.

2.1.7 CVUU's virkemidler

Samlet set har loven givet faste rammer for CVUU som den instans, der har til opgave at fremme vurdering og gensidig anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer. Centrets virkemidler er først og fremmest

- centrets egne vurderinger af udenlandske uddannelseskvalifikationer
- udvikling og formidling af standarder for vurderinger
- formidling af information og viden om det danske uddannelsessystem og udenlandske uddannelsessystemer og om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer samt
- centrets medvirken til udvikling af og gennemførelse af internationale initiativer til fremme af uddannelseskvalifikationers gennemsigtighed og gensidige anerkendelse.

2.2 Den internationale baggrund

2.2.1 Lissabonkonventionen

Lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer blev bl.a. udarbejdet med tanke på en dansk gennemførelse af Europarådets/UNESCO's konvention af 11. april 1997 om anerkendelse af kvalifikationer vedrørende videregående uddannelse i Europa-regionen (Lissabon-konventionen). Danmark er blandt de oprindelige underskrivere af Lissabon-konventionen. Med en vedtagelse af forslaget til lov om ændring af lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer (omtalt i kapitel 8) giver Folketinget sit samtykke til, at konventionen kan ratificeres.

2.2.2 Bologna-processen

I de allerseneste år har den såkaldte Bologna-proces gjort gensidig anerkendelse af uddannelseskvalifikationer til et fremtrædende emne inden for uddannelsespolitikken og uddannelsernes internationalisering.

Med Bologna-erklæringen af 19. juni 1999 forpligtede undervisningsministre fra 29 europæiske lande, heriblandt Danmark, sig til inden 2010 at etablere et "Europæisk område for videregående uddannelse".

Det overordnede mål var dels at fremme borgernes mobilitet og beskæftigelsesmuligheder hen over de europæiske grænser, dels at styrke europæisk videregående uddannelses konkurrencedygtighed over for den øvrige verden. I begge sammenhænge udgør transparens et afgørende aspekt. Der kræves gennemsigtighed og sammenlignelighed i studiestrukturer, meritssystemer, eksamensbeviser, kvalitetssikringssystemer osv.

Bologna-erklæringen opstillede seks delmål:

- 1) Let læselige og sammenlignelige eksaminer
– herunder supplerung af de ordinære eksamensbeviser med yderligere information i form af Diploma Supplement, som for Danmarks vedkommende indføres med virkning fra september 2002.
- 2) En studiestruktur med to niveauer
I Danmark er bachelor/kandidat-strukturen næsten fuldt ud gennemført.
- 3) Et meritssystem, der fremmer mobilitet
European Credit Transfer System, ECTS, gøres til generelt europæisk pointsystem. I Danmark blev det gennemført med virkning fra september 2001.
- 4) Fjernelse af mobilitetshindringer
Viften af tiltag omfatter bl.a. informationsvirksomhed, som den i Danmark er sikret gennem oprettelse af CIRIUS (Center for Information og Rådgivning om Internationale Uddannelses- og Samarbejdsaktiviteter) og CVUU.
- 5) Samarbejde om kvalitetssikring
Danmarks Evalueringsinstitut (EVA, tidligere Evalueringscentret), indgår i det europæiske netværk af evalueringsorganer.
- 6) Europæisk dimension i videregående uddannelser
– gennem udvekslingsprogrammer, institutionssamarbejde og etablering af tværnationale uddannelser.

Bologna-erklæringen blev i maj 2001 fulgt op på undervisningsministtermødet i Prag. I et kommuniké fra Prag-mødet understregede ministrene bl.a. betydningen af at lette den uddannelses-

mæssige og erhvervsmæssige anerkendelse af uddannelser og studieperioder, således at borgerne effektivt kan gøre brug af deres kvalifikationer, kompetencer og færdigheder i hele det europæiske område for videregående uddannelse. De pegede i denne forbindelse på uddannelsesinstitutionernes såvel som vurderingscentrenes rolle og opfordrede til et tættere samarbejde mellem de europæiske netværk for henholdsvis kvalitetssikring og anerkendelse.

På baggrund af hele denne udvikling indgår CVUU i Undervisningsministeriets arbejde med internationalisering af uddannelserne og gennemførelse af Bologna-erklæringen.¹

2.2.3 Andre initiativer for transparens

Også i det øvrige uddannelsessystem stræbes der mod øget transparens. På erhvervsuddannelsesområdet færdiggjorde EU-Kommissionen og CEDEFOP's (Det Europæiske Center for Udvikling af Erhvervsuddannelse) Forum for Transparens i 2001 et forslag til Certificate Supplement (CS), et beskrivende bilag til det nationale uddannelsesbevis/svendebrev.

Forum for Transparens har endvidere udviklet et fælles europæisk format for et CV, som kan hjælpe den enkelte med at redegøre for både sine formelle og sine uformelle kvalifikationer (realkompetence), specielt i forhold til optagelse og merit på en bestemt uddannelse.

Danmark har været aktivt involveret i udviklingen af både det europæiske CV og forslaget til CS.

2.2.4 Nye udfordringer

På trods af indsatsen for øget sammenlignelighed i uddannelsessystemerne tegner der sig betydelige nye udfordringer for vurderings- og anerkendelsesarbejdet, ikke mindst fordi der opstår nye uddannelsesveje og institutionstyper. Internationalt oprettes der f.eks. stadig flere transnationale uddannelser – herunder uddannelser, der ikke er nationalt regulerede, men udbudt af udenlandske uddannelsesinstitutioner på kommercielt grundlag. Denne udvikling, som følges tæt af de europæiske netværk for vurdering og anerkendelse, stiller øgede krav til information, vurderingsmetoder og samarbejde.

¹ Se også afsnit 6.5. Yderligere information om Bologna-processen i Danmark kan findes på Undervisningsministeriets hjemmeside: <http://www.uvm.dk/videre/nyheder/bolog.html>.

3 Vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer

3.1 Udmøntningen af lov om vurdering

Efter vedtagelsen af lov om vurdering i maj 2001 stod CVUU for udarbejdelsen af en bekendtgørelse, der gav nærmere regler for

- administration af vurderingsordningen
- selve vurderingerne og vurderingskriterierne
- dokumentation for uddannelseskvalifikationer
- indhentning af oplysninger
- uddannelsesinstitutionernes medvirken til vurderinger
- uddannelsesinstitutioners orienteringspligt vedrørende optagelse og merit samt
- oprettelse af faglige råd.

Bekendtgørelsen trådte i kraft den 15. juli 2001. På det grundlag forberedte CVUU i andet halvår 2001 de konkrete vurderingsprocedurer, høringsprocedurer og rådgivningsstruktur m.v.

Ud over fortsat at udvikle sine niveauvurderinger har CVUU forberedt en struktur for de såkaldte ækvivalensvurderinger, som skal udarbejdes i samarbejde med uddannelsesinstitutioner m.fl. I den forbindelse skulle der bl.a. indgås aftaler med institutioner, faglige udvalg m.fl. om medvirken til vurderinger og betaling for denne medvirken. Dette arbejde blev dog sat i bero, da det efter regeringsskiftet stod klart, at en lovændring i løbet af kort tid kunne skabe nye rammer for vurderingsarbejdet.

Som nævnt i afsnit 2.1.5 fik CVUU i loven tillagt bemyndigelse til at pålægge uddannelsesinstitutioner at tage afgørelser om optagelse og merit op til fornyet behandling. Indberetningsordningen blev i efteråret forberedt gennem samtaler med en række uddannelsesinstitutioner. Imidlertid afventer også dette eventuelle nye procedurer for vurdering og anerkendelse. Af samme grund indeholder denne årsberetning ikke en redegørelse for dette aspekt af centrets opgaver.

De faglige råd, som bl.a. skal bistå med udarbejdelse af vurderingsstandarder, blev forberedt i 2001. CVUU afklarede personsammensætningen og gennemførte det øvrige forarbejde til at udpege fem faglige råd, hvis rådgivningskompetence tilsammen dækker de følgende hoveduddannelsesområder: naturfaglige og sundhedsfaglige uddannelser, tekniske og håndværksmæssige uddannelser, samfunds-faglige og merkantile uddannelser, humanistiske og pædagogiske uddannelser samt kunstneriske uddannelser.

I forhold til flygtninge og eventuelle andre, som af gode grunde ikke kan skaffe dokumentation for deres uddannelse, udviklede CVUU en model til "rekonstruktion af uddannelsesforløb". "Rekonstruktionen" er en beskrivelse af en persons uddannelsesbaggrund og af en konkret uddannelse, og den er tænkt som en hjælp til offentlige myndigheders, uddannelsesinstitutioners og arbejdsgiveres afgørelser, hvor den kan indgå i sammenhæng med andre metoder såsom interviews, kompetenceafklarende forløb m.m.

På dette såvel som andre punkter har CVUU udmøntet Lissabonkonventionen og den "Henstilling om procedurer og kriterier for vurdering af udenlandske kvalifikationer og studieperioder", som konventionens deltagerlande vedtog i Riga den 6. juni 2001.

3.2 Statistik for vurderingsansøgninger

CVUU behandlede i årets løb lige knap 1.000 ansøgninger om vurdering. 79,3 % af de sager, der blev afsluttet i 2001, endte med en vurdering. Samtidig måtte CVUU i andre tilfælde videresende

eller henvise ansøgningen til den rette myndighed eller institution (17,0 %) eller afvise at behandle ansøgningen (3,7 %).

Tabel 3.1 CVUU's behandling af vurderingsansøgninger i 2001

	Antal	Pct.
Ansøgninger om vurdering:		
– Vurdering gennemført	791	79,3%
– Videresendt eller henvist	170	17,0%
– Behandling afvist	37	3,7%
Vurderingsansøgninger i alt	998	100,0%

I 2001 blev 791 sager afsluttet med en vurdering fra CVUU. For ansøgerne var det primære formål med vurderingen oftest at få et redskab til jobsøgning (76,6 %), mens en mindre del skulle bruge vurderingen til at blive overenskomstmæssigt indplaceret ved ansættelse i staten (8,8 %) eller til at blive optaget i en a-kasse (7,5 %).

Det er oftest den enkelte person med udenlandske uddannelse, der har indgivet ansøgningen (64,1 %). Når andre har formidlet ansøgningen, har det oftest været en kommune (17,7 %) eller en offentlig arbejdsgiver (7,1 %).

De uddannelser, som CVUU vurderede i 2001, fordelte sig således på regioner:

Tabel 3.2 Uddannelseskvalifikationer vurderet af CVUU i 2001 fordelt på oprindelsesregion

Region	Pct.
EU/EØS	30,1%
Europa i øvrigt	28,3%
Asien	26,7%
Afrika	6,5%
Nordamerika	3,8%
Syd- og Mellemamerika	2,9%
Oceanien	1,3%
Færøerne og Grønland	0,3%
	100,0%

De lande, som uddannelserne hyppigst kom fra, var Irak (15,9 %), Storbritannien (10,2 %), Rusland (5,5 %), Tyskland (5,3 %) og Holland (4,4 %). Dog kom der fra de tidligere sovjetiske republikker i alt 13,9 % af de vurderede uddannelser og fra de tidligere jugoslaviske republikker i alt 5,7%.

CVUU angiver i hver vurdering, hvordan uddannelseskvalifikationen kan placeres i forhold til niveauerne i den danske uddannelsesstruktur. I en del tilfælde ligger vurderingen mellem to niveauer. Nedenstående tabel viser, hvordan vurderingerne fordelte sig på helt generelle niveauer.

Tabel 3.3 CVUU's vurderinger i 2001 inddelt efter nærmeste generelle niveau

Bred niveauangivelse	Pct.
Grundskoleniveau II 7.-10. klasse/årgang	0,1%
Gymnasialt niveau I / 10. uddannelsesår	0,8%
Gymnasialt niveau II (herunder erhvervsuddannelser) / 11.-12. uddannelsesår	14,6%
Korte videregående uddannelser / 13.-14. uddannelsesår	12,8%
Mellemlange videregående uddannelser / 15.-16. uddannelsesår	48,7%
Lange videregående uddannelser / 17.-18. uddannelsesår	18,9%
Forskerniveau / 19.- uddannelsesår	4,2%
	100,0%

I 2001 blev der således i knap halvdelen af vurderingerne angivet et niveau svarende til en mellemlang videregående uddannelse eller 15.-16. uddannelsesår. Det drejede sig da typisk om en bachelorgrad (37,8 %), herunder uddannelseskvalifikationer svarende til diplomingeniør (10,6 %).

Fordelt på hoveduddannelsesområder omhandlede vurderingerne oftest samfunds-, kontor- og handelsuddannelser, industri- og håndværkstekniske uddannelser eller humanistiske og kunstneriske uddannelser.

Tabel 3.4 CVUU's vurderinger i 2001 fordelt på faglige hovedgrupper

Faglig hovedgruppe	Pct.
Samfunds-, kontor- og handelsuddannelser	27,2%
Industri- og håndværkstekniske uddannelser	23,0%
Humanistiske, religiøse og æstetiske uddannelser	20,8%
Naturvidenskabelige uddannelser	12,9%
Jordbrugs-, fiskeri- og levnedsmiddeluddannelser	5,7%

Sundhedsuddannelser	4,8%
Pædagogiske uddannelser	4,1%
Ikke erhvervsrettede uddannelser	1,3%
Transporttekniske uddannelser	0,3%
	100,0%

Ved en lille del af vurderingerne (3,7 %) var det nødvendigt at høre faglig ekspertise på en uddannelsesinstitution.

Ekspeditionstid

I de sager, hvor det ikke viste sig nødvendigt at indhente udtalelse fra en uddannelsesinstitution (høring), var CVUU's sagsbehandlingstid for en vurdering i gennemsnit 28,3 dage. I 62,5 % af sagerne kunne vurderingen afsluttes på mindre end 1 måned.

Sagsbehandlingstiden beregnes fra modtagelse af de nødvendige oplysninger fra ansøgeren til afsendelse af vurderingen.

Tabel 3.5 Sagsbehandlingstid for CVUU's vurderinger i 2001 ekskl. høringssager

Sagsbehandlingstid i måneder	Pct.
Mindre end 1 md.	62,5%
Over 1 md., mindre end 2 mdr.	26,4%
Over 2 mdr, mindre end 3 mdr.	7,9%
Over 3 mdr., mindre end 4 mdr.	2,6%
Over 4 mdr., mindre end 5 mdr.	0,5%
Over 5 mdr., mindre end 6 mdr.	0,1%
	100%

4 Koordinatorfunktionen på det lovregulerede område

4.1 Koordinatorfunktionen

CVUU overtog den 1. juni 2001 opgaven som koordinerende myndighed for gennemførelsen af de generelle EU-direktiver for anerkendelse af erhvervskvalifikationer. Denne opgave blev indtil da varetaget af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

4.1.1 Kontaktsted for ansøgere

Omlægningen betyder, at CVUU er blevet det danske kontaktsted, der modtager EU/EØS-borgeres ansøgninger og forespørgsler om information med hensyn til adgangen til lovregulerede erhverv omfattet af direktiverne. Det drejer sig om de fleste af de ca. 60 lovregulerede erhverv og erhvervsfunktioner i Danmark. Her sørger CVUU for, at den myndighed, der har ansvaret for det pågældende erhverv, får ansøgningen i hænde. Seks af de erhverv, der er lovregulerede i Danmark, er dog omfattet af de såkaldte sektordirektiver: læge, sygeplejerske, tandlæge, jordemoder, dyrlæge og farmaceut. Her skal ansøgerne henvende sig direkte hos den kompetente myndighed.

Statsborgere i lande uden for EU og EØS, skal indsende deres ansøgning direkte til den kompetente myndighed for det erhverv, de ønsker at udøve i Danmark, men også her har CVUU naturligvis hjulpet med vejledende information.

CVUU samler op på de anerkendelsessager, der går via centret, ved at udarbejde statistik til Europa-kommissionen.

4.1.2 EU-lovgivning

Som koordinerende myndighed har CVUU til opgave at sikre en ensartet gennemførelse af EU-reglerne og at varetage implementeringen af ny EU-lovgivning på området. I årets løb blev et nyt direktiv om anerkendelse af erhvervskvalifikationer (Rådets direktiv 99/42/EF) således implementeret ved bekendtgørelse nr. 693 af 4. juli 2001.

Desuden gennemførte CVUU den danske del af en høring iværksat af Europa-kommissionen for at afdække ønskerne til den fremtidige ordning for anerkendelse af erhvervskvalifikationer.

Denne høring var et led i en gennemgang af eksisterende direktiver om anerkendelse med udgangspunkt i det såkaldte SLIM-initiativ om enklere lovgivning for det indre marked og i Europa-kommissionens meddelelse fra februar 2001 om nye arbejdsmarkeder i EU, der er åbne for alle og giver adgang for alle. Under høringen fik de berørte danske myndigheder og organisationer lejlighed til – via CVUU – at fremsætte deres bemærkninger til et arbejdsrapport fra Kommissionen. På det nedenfor omtalte seminar fik de desuden lejlighed til at stille spørgsmål direkte til Kommissionen.

På baggrund af høringen har Europa-kommissionen i marts 2002 fremlagt forslag til et direktiv, som forventes at lette den gensidige anerkendelse af erhvervskvalifikationer i EU ved at klargøre og forenkle reglerne. Forslaget skal behandles under det danske EU-formandskab i andet halvår 2002.

4.2 Kontakten til de kompetente myndigheder

Som ny koordinerende myndighed har CVUU siden juni 2001 arbejdet for at etablere en god kontakt og dialog mellem CVUU og de enkelte erhvervsområder.

For at skabe et fælles afsæt for samarbejdet arrangerede CVUU den 18. september 2001 et seminar om den gensidige anerkendelse af erhvervskvalifikationer efter EU-direktiverne. Seminaret havde

ca. 75 deltagere fra de kompetente myndigheder og fra de organisationer, som beskæftiger sig med anerkendelse af erhvervskvalifikationer inden for de lovregulerede erhverv.

Seminarets oplægsholdere bød på en mængde viden om dette komplicerede område, herunder et historisk rids af EU-rettens udvikling på anerkendelsesområdet og en beskrivelse af, hvordan direktiverne fungerer i praksis – med sundhedserhvervene som eksempel.

Jonathon Stoodley fra Europa-kommissionen, Generaldirektoratet for det Indre Marked, redegjorde for arbejdet med at samle og forenkle direktiverne på området og perspektiverne med hensyn til arbejdskraftens frie bevægelighed og EU's udvidelse.

Seminaret blev desuden brugt til at udveksle erfaringer, og her blev det bekræftet, at de kompetente myndigheder har behov for at kende hinandens procedurer. CVUU fik ud over selve kontakten til myndigheder og organisationer et bedre billede af deres ofte vidt forskellige behov.

Efter seminaret indledte CVUU en række møder med de enkelte kompetente myndigheder.

4.3 Statistik for formidling af ansøgninger

Som kontaktsted for EU/EØS- borgere i forbindelse med adgang til de lovregulerede erhverv har CVUU fra overtagelsen af opgaven i juni 2001 til årets udgang formidlet 86 ansøgninger om autorisation og lignende.

Ansøgningerne faldt oftest inden for følgende myndigheders ansvarsområde: Søfartsstyrelsen (41,9 %), Undervisningsministeriet (29,1 %), Sundhedsstyrelsen (17,4 %) og Psykolognævnet (7,0 %).

De erhvervsområder, der har været flest ansøgninger til, er fysioterapeut (15,1 %), gymnasielærer (15,1 %), folkeskolelærer (14,0 %), skibsassistent (14,0 %) og psykolog (7,0 %).

5 Informations- og videnscenter

En væsentlig del af CVUU's arbejde handler om at indsamle og systematisere information. I kraft af centrets arbejde med vurderinger og med overvågning af vurderings- og anerkendelsesområdet opsamler det en viden, som formidles til brugere i ind- og udland.

I 2001 blev CVUU's funktion som videnscenter styrket. De første skridt blev taget til udvikling af en referencecenterfunktion på erhvervsuddannelsesområdet og til en funktion som videnscenter for vurdering og anerkendelse af erhvervskvalifikationer inden for de lovregulerede erhverv.

Ud over personsager behandlede CVUU i 2001 i alt ca. 400 skriftlige henvendelser af forskellig art, herunder forespørgsler fra udlandet om danske uddannelser og det danske uddannelsessystem og omvendt danske forespørgsler om uddannelsesforhold i udlandet. Desuden har CVUU besvaret ca. 3.900 telefoniske henvendelser.

For at gøre muligheden for at få udenlandske uddannelseskvalifikationer vurderet kendt og vejlede kommende ansøgere har CVUU udgivet en informationsfolder på dansk og engelsk. Folderen er blevet udbredt via indvandrere- og integrationsorganisationer, arbejdsformidlinger, kommuner, sprogcentre og uddannelsesinstitutioner.

CVUU har bidraget som oplægsholder, når centret er blevet inviteret til at informere om sine opgaver og aktivitet, oftest ved arrangementer for forskellige typer vejledere.

CVUU har til internationale opslagsværker udarbejdet opdaterede beskrivelser af det danske uddannelsessystem. Det gælder primært *World Higher Education Database* og det britiske NARIC's database *International Comparisons*, som benyttes af vurderingsmedarbejdere i mange lande. CVUU har i øvrigt foranstaltet en oversættelse til engelsk af Lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer.

Desuden har CVUU besvaret en lang række spørgeskemaer og andre forespørgsler angående såvel det danske uddannelsessystem som de danske ordninger for vurdering og anerkendelse.

Videnscenterfunktionen varetages i en arbejdsdeling med andre danske informationsudbydere – først og fremmest CIRIUS, RUE og Undervisningsministeriets Statistik- og Informationskontor.

5.1 Hjemmesiden

CVUU's centrale informationstilbud er hjemmesiden, www.cvu.dk, som indeholder information om vurdering og anerkendelse samt om det danske og udenlandske uddannelsessystemer.

Som en særlig vejledende information er der på hjemmesiden adgang til en database med resultater af tidligere vurderinger foretaget af centret.

Hjemmesiden fik i 2001 tilføjet et større afsnit med information om adgangen til de lovregulerede erhverv. Det har gjort det muligt at se en samlet oversigt over de lovregulerede erhverv og finde oplysninger om de kompetente myndigheder, krav til dokumentation ved ansøgning, lovgivning, klagemyndighed, relevante organisationer og informationskilder. Desuden giver hjemmesiden en ansøgningsvejledning og en gennemgang af de gældende regler.

Endelig giver hjemmesiden løbende information om begivenheder på vurderings- og anerkendelsesområdet og i centrets udvikling. Der blev i 2001 oprettet en nyhedsside med mulighed for at få tilsendt nyheder pr. e-mail.

5.2 Vurderingsdatabasen

CVUU's interne vurderingsdatabase er et andet vigtigt omdrejningspunkt i centrets informations-virksomhed. I 2001 udviklede CVUU en ny database, som giver et bedre grundlag for information om vurderingsvirksomheden – herunder den offentlige database på www.cvuu.dk – og samtidig sikrer overblik og konsistens i sagsbehandlingen.

Databasen har gjort det muligt at give detaljerede statistiske oplysninger om CVUU's vurderingsaktivitet, herunder de statistikker, der er bragt i denne årsberetning.

6 Nationalt samarbejde

For CVUU har det afgørende betydning at udvikle samarbejdsrelationer til myndigheder, institutioner og organisationer, som er involveret i vurdering og anerkendelse af udenlandske uddannelses kvalifikationer og i internationalisering af uddannelse. Centret har derfor året igennem arbejdet på at skabe netværk om vurdering og anerkendelse, herunder gennem deltagelse i andres arrangementer, men også gennem CVUU-initiativer i form af møder og seminarer.

Som startskud har centret afholdt to seminarer, dels for indvandrere- og integrationsorganisationer, dels for myndigheder med ansvar for de lovregulerede erhverv. Seminaret om de lovregulerede erhverv er omtalt i kapitel 4.

6.1 Kontakt til indvandrere- og integrationsorganisationer

Som nævnt har integrationshensyn spillet en central rolle for CVUU's dannelse. Derfor var det også naturligt, at centrets første seminar fik temaet "anerkendelse og integration". Seminaret blev afholdt den 31. august 2001 med deltagelse af Dansk Røde Kors – Asylafdelingen, Foreningen Nydansker, IND-sam, Nævnet for Etnisk Ligestilling, POEM, Rådet for Etniske Minoriteter, Integrationskontoret i Kommunernes Landsforening, AF-Storkøbenhavn, Arbejdsministeriet, Undervisningsministeriet og Indenrigsministeriet.

Som gæstetalere gav Sjur Bergan, leder af Europarådets afdeling for videregående uddannelse og forskning, sit syn på den danske lovgivning set i lyset af Lissabon-konventionen, som Bergan selv har været med til at udarbejde.

Seminarets deltagere fik lejlighed til at diskutere den nye lovgivning, og hvordan centret med disse nye rammer kan bruges til at fremme integrationen af indvandrere og flygtninge.

CVUU fik en række inspirerende indlæg med til det fortsatte arbejde og modtog flere invitationer til at indgå i samarbejde om integrationsfremmende opgaver såsom forberedelse af jobprojekter og efteruddannelse af sagsbehandlere. I samme forbindelse understregedes betydningen af en målrettet kompetenceafklaring, ikke mindst i samarbejde med virksomheder og offentlige institutioner.

6.2 Kontakt til uddannelsesinstitutioner

I forhold til uddannelsesinstitutionerne var det i 2001 opgaven at etablere samarbejdsstrukturer med henblik på et løbende samarbejde og konkret med henblik på umiddelbart forestående opgaver i relation til udmøntning af den nye CVUU-lovgivning.

På universitetsområdet mødtes CVUU med Administratorudvalgets studiechefgruppe under Rektorkollegiet. Desuden blev der afholdt møder med repræsentanter for enkeltinstitutioner for at afklare mulighederne for indberetning af merit- og optagelsesafgørelser efter lov om vurdering.

På erhvervsskoleområdet mødtes CVUU med HFI – Interesseorganisationen for handelsskolernes ledelser og med FS – Foreningen af skoleledere ved de tekniske skoler. Desuden gennemførte CVUU en besøgsrunde til en række erhvervsskoler. Ud over en præsentation af CVUU tjente møderne til at afklare mulighederne for indberetning af merit- og optagelsesafgørelser, samarbejde i forbindelse med bl.a. Grunduddannelse for Voksne (GVU) samt skolernes brug af centret i deres daglige arbejde med optagelse og meritgivning.

6.3 Deltagelse i projekter

CVUU medvirkede i 2001 til pilotprojektet "Mangfoldighed i staten" iværksat af Dansk Jurist- og Økonomforbund og Dansk Magisterforening. Projektet skulle konkret give 11 deltagere mulighed for fast akademisk beskæftigelse i staten og samtidig skabe et erfaringsgrundlag for fremtidige beskæftigelsesindsatser. CVUU's bidrag bestod i at vurdere ansøgere kvalifikationer som led i udvælgelsen af projektets deltagere.

6.4 Kontakt til vejledere og sagsbehandlere

Centret forberedte i 2001 en landsdækkende møderække for de medarbejdere i kommuner, arbejdsformidlinger, på sprogcentre mv., der ofte har den første kontakt til personer med udenlandsk uddannelse.

Møderækken blev igangsat ved årsskiftet 2001-2002. Formålet er at sikre den bedst mulige brug af vurderingstilbuddet i forbindelse med den lokale vejledning og rådgivning.

6.5 Undervisningsministeriets internationaliseringsarbejde

CVUU deltager i Undervisningsministeriets internationaliseringsarbejde, herunder i den såkaldte Bologna-proces, og i udviklingen og implementeringen af internationale initiativer til fremme af mobilitet, transparens, anerkendelse og fleksibilitet i uddannelsessystemet.

I denne forbindelse har CVUU i 2001 blandt andet deltaget i et projekt om kvalifikationsbeskrivelse af danske uddannelsesgrader. Projektet, der gennemføres af følgegruppen for den danske Bologna-proces, undersøger mulighederne for at skabe et *Qualifications Framework* – en generel reference-ramme for graderne i de videregående uddannelser, som kan tydeliggøre den danske kvalifikationsstruktur og dermed også lette sammenligninger på tværs af grænserne.

CVUU har endvidere deltaget i arbejdet med *Diploma Supplement* – det engelsksprogede tillæg, som udstedes sammen med eksamensbeviset på de videregående uddannelser. Tillægget, som følger en fælles europæisk skabelon, skal lette den internationale mobilitet og uddannelsernes gennemsigtighed ved at give færdiguddannede fyldestgørende dokumentation for den uddannelse de har gennemgået, herunder oplysninger om indhold, omfang, niveau og erhvervsmæssigt sigte.

CVUU har fået ansvaret for at følge Diploma Supplements anvendelighed og for at gøre opmærksom på eventuelle behov for ændringer og udvikling af nye værktøjer, der kan fremme uddannelseskvalifikationers gennemsigtighed og gensidige anerkendelse.

I Diploma Supplement indgår en beskrivelse af det danske uddannelsessystem for videregående uddannelser. Formålet med beskrivelsen af det videregående uddannelsessystem er at skitsere baggrunden for uddannelsen og placere den i det danske uddannelsessystem, hvilket gør det lettere at sammenligne uddannelsen med uddannelser i et andet land. CVUU har i 2001 udarbejdet en ajourført beskrivelse.

7 Internationalt samarbejde

CVUU samarbejder med lignende centre i andre lande, hvoraf nogle har flere årtiers erfaring med vurdering af uddannelseskvalifikationer. Centrene har et udbredt internationalt netværksfællesskab. Europa-kommissionen tog i 1984 initiativ til etableringen af et EU-informationsnetværk vedrørende akademisk anerkendelse af højere uddannelse, det såkaldte NARIC-netværk (National Academic Recognition Information Centre). Europaråds- og UNESCO-medlemslandene har tilsvarende ENIC-netværket (European Network of Information Centres on Academic Recognition and Mobility).

De to netværk arbejder tæt sammen og udvikler internationale standarder for vurdering og anerkendelse på grundlag af Lissabonkonventionen. I juni 2001 deltog CVUU på Danmarks vegne i Lissabonkonventions-komiteens møde i Riga, hvor en "Henstilling om procedurer og kriterier for vurdering af udenlandske kvalifikationer og studieperioder" blev vedtaget.

CVUU har i 2001 øget sin aktivitet som det danske referencecenter i ENIC og NARIC. I disse netværk udveksles information og erfaringer, som er af afgørende værdi for centrets vurderingsarbejde.

Ud over den løbende kontakt har CVUU i 2001 modtaget studiebesøg fra

- Israel: Council for Higher Education (ENIC)
- Ungarn: Hungarian Equivalence and Information Centre (ENIC)
- Italien: CIMEA (NARIC/ENIC)
- Norge: NAIC (NARIC/ENIC).

På det lovregulerede område samarbejder CVUU med de andre EU- og EØS-landes koordinatore i et netværk, som mødes to gange årligt.

Inden for det europæiske samarbejde om vurdering og anerkendelse har CVUU haft en særlig grad af kontakt og samarbejde med sine nordiske modparter, især i det svenske Högskoleverket og det norske NAIC.

I nordisk sammenhæng har CVUU i 2001 deltaget i en arbejdsgruppe under Styregruppen for Nordisk Samarbejde inden for Højere Uddannelse (HÖGUT). Arbejdsgruppen blev nedsat med det formål at vurdere, om den såkaldte Sigtuna-aftale om nordisk tentamensgyldighed stadig har sin berettigelse.

8 Nye udviklinger

Den nye regering, der tiltrådte i november 2001, tog i løbet af kort tid initiativ til ændring af loven om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer. Den 22. februar 2002 sendte undervisningsministeren et lovforslag om ændring af loven i høring, og den 20. marts 2002 blev det fremsat for Folketinget.

Frem for alt indebærer lovforslaget en styrkelse af CVUU's rolle med henblik på at sikre en endnu mere effektiv anerkendelse af udlændinges medbragte kvalifikationer end i dag.

Konkret indebærer forslaget blandt andet følgende:

- På det videregående uddannelsesområde får CVUU kompetence til at træffe afgørelser om anerkendelse af afsluttede udenlandske uddannelser, når disse vurderes til at svare til en grad i det danske uddannelsessystem.
- På erhvervsuddannelsesområdet får CVUU kompetence til at foretage vurderinger af udenlandske uddannelseskvalifikationer, som er bindende for faglige udvalgs afgørelser om afkortning af praktiktiden.
- Personer med udenlandske uddannelseskvalifikationer får mulighed for at klage over uddannelsesinstitutioners meritafgørelser til et nævn nedsat af Undervisningsministeriet.
- Inden for de lovregulerede erhverv skal de kompetente myndigheder, når de tager stilling til udenlandske uddannelseskvalifikationer, som udgangspunkt gøre det på grundlag af en vurdering fra CVUU. Dette kan dog fraviges, hvis det er godtgjort, at myndigheden har procedurer, kriterier og praksis, der i tilstrækkelig grad sikrer anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer.
- CVUU kan desuden få til opgave også at vurdere kvalifikationer og kompetencer, der er opnået på anden måde end ved formel uddannelse.
- Kommuner og andre myndigheder, der har ansvar for integration af udlændinge, vil kunne få rådgivning fra centret om, hvor og hvordan en udlændings uddannelseskvalifikationer m.v. bedst afklares. Kommunerne får dermed ét centralt sted, hvor de kan indhente rådgivning og information om vurdering og anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v.
- CVUU skal i forhold til de lovregulerede erhverv medvirke til særlige initiativer til målrettet kompetenceafklaring for at matche udlændinges medbragte kvalifikationer og efterspørgslen på arbejdsmarkedet.

Lovforslaget kommer til første behandling i Folketinget den 12. april 2002 og forventes færdigbehandlet i maj måned.